

การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี
CULTIVATING THE MORALITY AND ETHICS OF MONKS FOR STUDENTS AT
BENJAMARACHUTIT SCHOOL, RATCHABURI PROVINCE

[1]พระภูกิจ ภูริสีโล Phra Phukit Phūrisīlo

[2]พระมหากังวาล อธิธมโม Phramaha Kangwal Dhiradhammo

[3]พระครูวาทีวรวัฒน์ Phra Phrakru Wateeworawat

[1] [2] [3]วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Ratchaburi Buddhist College, Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

Corresponding Author E-mail: nong20120093@gmail.com

Article Received: August 11, 2023. Revised: December 20, 2023. Accepted: December 20, 2023.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม 3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี ระเบียบการวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยในส่วนของกรวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลภาคสนามจากนักเรียนมัธยมปลาย โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี จำนวน 216 คน วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที ค่าเอฟ วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และในส่วนของกรวิจัยเชิงคุณภาพมีการวิเคราะห์เอกสาร และใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลภาคสนามจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูป/คน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์ มากทั้ง 8 ด้าน คือ (1) ความขยัน (2) ความประหยัด (3) ความซื่อสัตย์ (4) ความมีวินัย (5) ความสุภาพ (6) ความสะอาด (7) ความสามัคคี และ (8) ความมีน้ำใจ และด้านความมีน้ำใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ด้านความประหยัดต่ำสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ ผลการเรียน อาชีพผู้ปกครอง และผู้ปกครองมีรายได้ มีความคิดเห็นที่มีต่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์ แก่นักเรียนโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย 3) ปัญหาอุปสรรคที่มีต่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียน โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี พบว่า นักเรียนไม่มีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่างๆ ไม่มีการวางแผนในการใช้จ่ายใช้สอยสิ่งของต่างๆอย่างรู้คุณค่า นักเรียนมีการช่วยเหลือเพื่อนฝูงในทางที่ผิด เช่น การให้ลอกการบ้าน การบ้านนักเรียนบางคนไม่มีการวางแผนในการทำกรบ้านและ

บางกลุ่มไม่ทำการบ้านมาส่งในห้องเรียน ดังนั้น จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียน โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี คือ ครูพระสงฆ์และผู้ปกครอง ต้องมีการร่วมมือในการปลูกฝังให้นักเรียนมีพฤติกรรมความประพฤติ ให้มีคุณลักษณะทั้งแปดด้านทั้งในโรงเรียนและอยู่ที่บ้าน และพระสงฆ์ควรนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ให้สามารถไปใช้ในชีวิตประจำวันได้โดยเน้นถึงความเข้าใจของนักเรียนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมต้องให้มีความทันสมัยในปัจจุบันให้เห็นคุณค่าถึงความสำคัญความจำเป็นในการใช้หลักธรรมในการดำเนินชีวิตให้สามารถอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

คำสำคัญ: การปลูกฝัง, คุณธรรมจริยธรรม, พระสงฆ์

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the level of cultivating the morality and ethics of monks for students at Benjamarachutit School, Ratchaburi Province, 2) to compare the student's opinions toward cultivating the morality and ethics of monks for students at Benjamarachutit School, Ratchaburi Province by classifying according to personal factors of respondents and (3) to study problems, obstacles and suggestions of cultivating the morality and ethics of monks for students at Benjamarachutit School, Ratchaburi Province. The research methodology was a mixed method research. In part of the quantitative research, a questionnaire was used as a tool to collect field data from 216 high school students at Benjamarachutit School, Ratchaburi Province, data was analyzed by finding frequency, percentage, mean, standard deviation, hypothesis was tested by t-test, f-test, one-way ANOVA and in part of qualitative research, document analysis and the interview form were used as the tools for collecting field data from 9 key informants and analyzing the data with contextual content analysis techniques. The results showed that 1) The level of cultivating the morality and ethics of monks for students at Benjamarachutit School, Ratchaburi Province, in general, was at high level with an average of 4.41, when considering individually, it was found that cultivating the morality and ethics of monks in all eight aspects were at high level: (1) diligence (2) thriftiness (3) honesty (4) discipline (5) politeness (6) cleanliness (7) unity and (8) kindness and this kindness had the highest average of 4.41, and the thriftiness had the lowest average of 4.08. 2) The comparison of student's opinions toward cultivating the morality and ethics of monks for students at Benjamarachutit School, Ratchaburi Province by classifying according to personal factors of respondents was found that personal factors were gender, academic performance, parents' occupation, and income had opinions cultivating the morality and ethics of monks for students at Benjamarachutit School, Ratchaburi Province, in general was no different, therefore rejected the research hypothesis. 3) The problems, obstacles of cultivating the morality and ethics of monks for students at Benjamarachutit School, Ratchaburi Province was found that the students were not enthusiastic about doing various activities, did not plan on spending things wisely, helped their peers in the wrong way, such as copying homework, some students did not plan on doing homework and some groups did

not do and submit their homework. Therefore, the suggestions for promoting the cultivating the morality and ethics of monks for students at Benjamarachutit School, Ratchaburi Province were that teachers, monks and parents must cooperate in cultivating students' behaviors to have the eight attributes both at school and home, and the monks should apply the Dhamma principles for everyday life of students by emphasizing on the understanding of them, cultivating morals and ethics to be up-to-date in modern times, appreciating the importance, necessity of the use of Dhamma principles in life to be able to live in society happily.

Keywords: Cultivating, Morality and Ethics, Monks

บทนำ

ในสถานการณ์ปัจจุบันนี้นับได้น่าเป็นห่วงไม่ว่าจะเป็นวิกฤตทางเศรษฐกิจปัญหาความเสื่อมถอยในด้านคุณธรรมจริยธรรมปัญหาที่เกิดขึ้นสำหรับประเทศไทยถือได้ว่าเป็นประเทศที่มีความเจริญทางด้านวัตถุอย่างรวดเร็ว แต่เกิดความเสื่อมทางจิตใจจะเห็นได้จากพฤติกรรมของคนในสังคมที่กำหนดคุณค่าวัตถุนิยมจริงทำให้คนพยายามตอบสนองความต้องการทางด้านวัตถุอย่างไม่มีสิ้นสุด การที่จะพัฒนาประเทศให้บังเกิดความเจริญก้าวหน้า ทัดเทียมกับนานาอารยประเทศได้นั้น ปัจจัยที่ว่าการที่จะพัฒนาประเทศให้บังเกิดความเจริญก้าวหน้าได้นั้น คือการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้กับคนในประเทศเพื่อที่จะเป็นเกราะป้องกันในการเป็นสังคมที่มีความเจริญทางด้านจิตใจที่ดีได้ คุณธรรมจริยธรรม จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการดำรงชีวิต การที่จะให้คนในสังคมมีคุณลักษณะคุณธรรมจริยธรรม อันส่งผลให้คนในสังคมอยู่ด้วยกันมีความสุขได้นั้น ควรมีการส่งเสริมและการปลูกฝังในเรื่องคุณธรรมเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นและควรส่งเสริมให้เกิดขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่ง จะกล่าวได้ว่าโลกในยุคศตวรรษที่ 21 เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การสื่อสารในยุคไร้พรมแดนที่ทำให้โลกดูเหมือนอยู่ใกล้คนละซีกโลกใกล้เพียงปลายนิ้ว โลกยุคดิจิทัลคือโลกใบใหม่ที่เทคโนโลยีการสื่อสารไปไกล จากความเปลี่ยนแปลงในยุคสังคมดิจิทัล (พรพิทักษ์ เหมบาสัตว์ และวรรณพล พิมพะสาตี, 2563)

การแสวงหาที่ไม่มีปิดกั้นความรุนแรงที่เกิดขึ้นเพิ่มทวีมากขึ้นอย่างไม่หยุดยั้งในอดีตนั้นมีความห่วงใยเด็กเกี่ยวกับสื่อโทรทัศน์ ที่มีเนื้อหาและภาพที่รุนแรงซึ่งอาจกลายเป็นสื่ออันตรายมากสำหรับเด็กและเยาวชนที่ต้องเติบโตท่ามกลางสื่อและการเรียนรู้รอบตัวแต่ในปัจจุบันจะพบว่าสื่อที่ใกล้ชิดกับเด็กที่สุดทุก (มนตรี สหชัยรุ่งเรือง, 2564) ช่วงวัยคือ สื่อ Social Media ที่เกิดและเติบโตอยู่ใกล้ชิดมากกว่าสิ่งอื่นเมื่อเปรียบเทียบกับสมัยก่อน ทำให้สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทำให้เกิดความเป็น “สังคมโลกาภิวัตน์” สังคมที่มีความเชื่อมโยงระหว่างปัจเจกบุคคล ชุมชน หน่วยธุรกิจ และรัฐบาล ทั่วทั้งโลกยุคนี้จึงเป็นยุคแห่งการเคลื่อนไหวของข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็วจึงให้เกิดปัญหา

คนรุ่นใหม่ใส่ใจกับโลกออนไลน์มองศาสนาในด้านลบ ข้างสารเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับศาสนาถูกแชร์และโพสต์ใน Facebook, YouTube, Twitter ฯลฯ แนวนอนในโลกเสมือนจริงนี้ย่อมมีคนที่หลากหลายทั้งเคารพศรัทธาศาสนาพุทธและไม่ได้สนใจศาสนาพุทธเมื่อเกิดปรากฏการณ์เกี่ยวกับศาสนาพุทธขึ้นด้วยความเร็วของสังคมออนไลน์ทำให้ปรากฏการณ์เหล่านั้นถูกส่งต่อไปถึงคนรุ่นใหม่ เมื่อได้รับข้อมูลที่รวดเร็วบางครั้งทำให้คนรุ่นใหม่ไม่ทันได้ตั้งคำถามหรือค้นหาข้อมูลความจริงแต่เชื่อข้อมูลที่ได้รับทันที เมื่อคนรุ่นใหม่รับชุดข้อมูลที่ไม่ได้ผ่านกระบวนการสืบค้นและวิเคราะห์ข้อเท็จจริงย่อมส่งผลต่อความเชื่อและศรัทธาในพุทธ

ศาสนา การลอกกันโดยยกเอาตัวอย่างนักบวชในศาสนาพุทธหรือพระสงฆ์ที่กระทำตัวไม่เหมาะสมและถูกแชร์ในสังคมออนไลน์ทำให้คนรุ่นใหม่เพิกเฉยพุทธศาสนา กรณีพระชีเครื่องบินเจ็ต สามแฉก ใช้ของแบรนด์เนม พระสะพายย่ามสีชมพูพระตั้งวงดื่มของมีเมา พระเสพสารเสพติด พระมั่วสุมกามกับผู้หญิง เป็นต้น

จะเห็นได้จากประชาชนและเยาวชนจำนวนมากที่ไม่เห็นความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรมไม่ยึดมั่นในคุณธรรมและไม่ประพฤติปฏิบัติงามจริยธรรม ทำให้สังคมมีปัญหา ยึดติดกับความเจริญทางด้านวัตถุที่นับวันยิ่งทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นในขณะที่จิตใจกับเสื่อมโทรมลง ซึ่งในปัจจุบันปัญหาเกี่ยวกับจริยธรรมมีเรื่องทางศาสนา การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ค่านิยมการนำวัฒนธรรมที่ไม่เหมาะสมเข้ามาจากต่างวัฒนธรรมที่ไม่เหมาะสมเข้ามาจากต่างวัฒนธรรม การทุจริตพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับเยาวชนหลายประการที่สำคัญคือ 1) ปัญหาการเหินห่างจากศาสนา 2) ปัญหาการเป็นทาสของวัตถุนิยมและบริโภคนิยมกระแสโลกและกระแสทางวัตถุนิยม ทำให้คนตกเป็นทาสทางวัตถุนิยมและบริโภคนิยมทำให้คนมุ่งแสวงหาแต่ความสุขทางวัตถุ มีความเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้นเห็นแก่ผู้อื่นน้อยลง ขาดความเอื้ออาทรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 3) ปัญหาค่านิยมที่เปลี่ยนแปลง 4) ปัญหาการรับวัฒนธรรมที่ไม่เหมาะสมจากต่างประเทศ 5) ปัญหาการทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง 6) ปัญหาความประพฤติที่ไม่เหมาะสมของเยาวชน (พระครูพิศาลจริยากร เลขธมโม (สังข์ขาว), 2562)

สิ่งที่ต่างๆ ที่แสดงให้เห็นว่าสังคมไทยกำลังตกอยู่ในสภาวะป่วยทางศีลธรรมจริยธรรมและจำเป็นต้องมีการสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักเรียนที่จะเติบโตขึ้นไปเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคต (สุกรี บุญเทพ และหมัดเฟาชี รูบามา, 2563) ซึ่งนอกเหนือจากความรู้มนวิชาที่สถาบันการศึกษาหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนแล้ว การปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรมก็สิ่งจำเป็นอย่างยิ่งกระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศนโยบายให้ยึดคุณธรรมให้มีความตระหนักในเรื่องคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้คุณธรรมพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาให้เยาวชนเป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุขโดย 8 คุณธรรมพื้นฐาน 1) ด้านขยัน คือความตั้งใจเพียรพยายามทำหน้าที่ทำงานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ อดทนไม่ทอดทิ้งเมื่อพบอุปสรรค 2) ด้านประหยัด คือการรู้จักเก็บออม อดออมใช้ทรัพย์สิน สิ่งของให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ รู้จักทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของตนเองอยู่เสมอ 3) ด้านซื่อสัตย์ คือประพฤติตรง ไม่เอินเอียง ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม มีความจริงใจ ปลอดจากความรู้สึกลำเอียงหรืออคติ รับรู้หน้าที่ของตนเอง และปฏิบัติอย่างเต็มที่ถูกต้อง 4) ด้านมีวินัย คือการยึดมั่นในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ และข้อปฏิบัติ ซึ่งมีทั้งวินัยในตนเอง และวินัยต่อสังคมโดยที่ตนเองยินดีปฏิบัติตามอย่างเต็มใจ 5) ด้านสุขภาพ คือเรียบง่าย อ่อนโยน ละเอียดละม่อม มีกิจกรรมยามว่างที่ดีงาม มีสัมมาคารวะ รู้กาลเทศะ ไม่ก้าวร้าว รุนแรงวางอำนาจข่มผู้อื่น และยังคงมีความมั่นใจในตนเอง เป็นผู้ที่มีการวางตนเหมาะสมตามวัฒนธรรมไทย 6) ด้านสะอาด คือปราศจากความมัวหมอง ทั้งกายใจ และสภาพแวดล้อม ความผ่องใส เป็นที่เจริญตา ผู้ที่รักษาร่างกาย ที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อมถูกต้องตามสุขลักษณะ ผักผ่อนจิตใจมิให้ขุ่นมัว มีความแจ่มใสอยู่เสมอ 7) ด้านสามัคคี คือความพร้อมเพรียงกัน ความกลมเกลียวกัน ความปรองดองกัน ร่วมใจกัน เป็นผู้ที่เปิดใจกว้างระบพลังความคิดเห็นของผู้อื่น รับผิดชอบต่อตน ทั้งในฐานะผู้นำ และผู้ตามที่ดี มีความมุ่งมั่นต่อการรวมพลัง ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เพื่อให้การงานสำเร็จลุล่วง แก้ปัญหา และขจัดความขัดแย้งได้เป็นเหตุเป็นผล ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อ พร้อมที่จะปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ 8) ด้านมีน้ำใจ คือความจริงใจที่ไม่เห็นแก่เพียงตัวเองหรือเรื่องของตัวเอง แต่เห็นอกเห็นใจเห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์ มีความเอื้ออาทร เอาใจใส่ให้ความสนใจช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน

จากประเด็นดังกล่าวข้างต้นประกอบกับผู้วิจัยได้แลกเปลี่ยนความรู้กับอาจารย์ผู้สอนอยู่ในโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี จึงสนใจศึกษาเรื่อง “การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี” เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี โดยองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นสารสนเทศในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนที่มีประสิทธิภาพสืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีระหว่างเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรที่จะศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี จำนวน 1,426 คน โดยหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการใช้สูตรคำนวณของ Taro Yamane ในกรณีที่ทราบจำนวนประชากร ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 จากนั้นจึงทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Proportional Stratified Random Sampling) โดยแบ่งประชากรออกเป็น 3 กลุ่ม ตามระดับชั้นเรียน แล้วทำการสร้างตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling)
2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากการสุ่มแบบแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 9 รูป/คน จำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้บริหารการศึกษา กลุ่มที่ 2 กลุ่มนักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีการสร้างแบบสอบถามดังนี้ 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อกำหนดกรอบในการสร้างเครื่องมือการวิจัย 2) สร้างเครื่องมือ 3) นำเสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยผ่านการพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถาม รูปแบบ ตลอดจนภาษาที่ใช้ และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยมีผลการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.60-1.00 4) นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่จะดำเนินการวิจัยเพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) กับผู้ที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย และนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) โดยได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.9652 5) นำเครื่องมือไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับระดับชั้นเรียน ระดับผลการศึกษา ซึ่ง

เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี รวม 8 ด้าน ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Question)

3.2 แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อนำไปสู่การสนทนา ซึ่งผู้ให้ข้อมูลมีบทบาทกำหนดทิศทางการสนทนาร่วมกับผู้สัมภาษณ์เพื่อบรรลุเป้าหมายในการทำความเข้าใจประเด็นคำถามร่วมกัน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยข้อมูลจากแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List) สถิติวิจัยที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และข้อมูลจากแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า และสถิติวิจัยที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยผู้วิจัยพยายามรักษาสำนวนเดิมของผู้ให้สัมภาษณ์รวมทั้งปรับแก้ให้มีความชัดเจนทางการสื่อสาร ความหมาย และลดข้อความที่ซ้ำซ้อนกัน

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมและรายด้าน มีรายละเอียดดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนเบญจมราชูทิศ โดยภาพรวม

ที่	การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียน โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี	ระดับ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านความขยัน	4.09	0.684	มาก
2	ด้านความประหยัด	4.08	0.635	มาก
3	ด้านความซื่อสัตย์	4.26	0.594	มาก
4	ด้านความมีวินัย	4.18	0.615	มาก
5	ด้านความสุภาพ	4.40	0.570	มาก
6	ด้านความสะอาด	4.10	0.681	มาก
7	ด้านความสามัคคี	4.26	0.617	มาก
8	ด้านความมีน้ำใจ	4.41	0.542	มาก
	ภาพรวม	4.22	0.509	มาก

พบว่า ระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียน โรงเรียนเบญจมราชูทิศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากในทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านความมีน้ำใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ด้านความประหยัด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับในระดับมากทุกด้าน โดยมีรายละเอียดของแต่ละด้านดังนี้

- 1) ด้านความขยัน พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ พระสงฆ์มีกิจกรรมปลูกฝังให้นักเรียนมีความเพียรพยายามทำหน้าที่ของตนอย่างจริงจังและตั้งใจในการทำงาน และ พระสงฆ์มีการอบรมสั่งสอนให้รักเรียนมีความมุ่งมั่นในการช่วยเหลือกิจกรรมทางโรงเรียนอย่างเต็มความสามารถ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ พระสงฆ์มีการปลูกฝังให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมในห้องเรียน
- 2) ด้านความประหยัด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ พระสงฆ์มีการอบรมสั่งสอนให้นักเรียนรู้จักเรื่องการใช้ทรัพย์สินพอประมาณในการดำเนินชีวิต ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ พระสงฆ์มีการปลูกฝังให้นักเรียนจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายของตนเองอยู่เสมอ
- 3) ด้านความซื่อสัตย์ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ พระสงฆ์มีการอบรมสั่งสอนให้นักเรียนมีความจริงใจต่อบุคคลรอบข้างโดยไม่มีเล่ห์เหลี่ยม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ พระสงฆ์มีการปลูกฝังให้นักเรียนไม่ลอกการบ้านและข้อสอบ
- 4) ด้านความมีวินัย เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ พระสงฆ์มีการอบรมให้นักเรียนมีวินัยในการรับผิดชอบหน้าที่ของตนเองที่ได้รับมอบหมาย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ พระสงฆ์มีการสั่งสอนให้นักเรียนปฏิบัติตามแผนงานตามที่กำหนดตามเวลาที่ได้วางไว้ เช่นการทำรายงาน เป็นต้น
- 5) ด้านความสุภาพ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ พระสงฆ์มีการปลูกฝังให้นักเรียนมีสัมมาคารวะ อ่อนร่น้อมถ่อมตน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ พระสงฆ์มีการปลูกฝังให้นักเรียนไม่วางอำนาจกับผู้อื่นทั้งวาจาและท่าทาง
- 6) ด้านความสะอาด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ พระสงฆ์มีการปลูกฝังให้นักเรียนมีการจัดทรัพย์สินสิ่งของต่างๆให้ดูเรียบร้อยสะอาดตา เช่นการจัดอุปกรณ์ในห้องเรียนให้เป็นระเบียบ เป็นต้น ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อ ๒ พระสงฆ์อบรมสั่งสอนให้นักเรียนรู้จักดูแลรักษาความสะอาดทรัพย์สินสิ่งของของตนเอง
- 7) ด้านความสามัคคี เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ พระสงฆ์มีการปลูกฝังให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการร่วมมือกันในการทำกิจกรรมของโรงเรียนให้สำเร็จ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ พระสงฆ์มีการปลูกฝังนักเรียนเปิดใจกว้างรับความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ
- 8) ด้านความมีน้ำใจ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ พระสงฆ์มีการปลูกฝังให้นักเรียนมีความเห็นอกเห็นใจ และคุณค่าของเพื่อนมนุษย์ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ พระสงฆ์มีการปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตอาสาในการช่วยเหลือสังคม และพระสงฆ์มีการปลูกฝังให้นักเรียนช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์เพื่อบรรเทาปัญหาของเพื่อนมนุษย์

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียน โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ตามสมมติฐานการวิจัย พบว่า

สมมติฐานที่ 1 นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์ โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธข้อสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 นักเรียนที่มีผลการเรียน (เกรดเฉลี่ย) ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์ โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธข้อสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 นักเรียนที่มีอาชีพผู้ปกครองต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์ โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธข้อสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 4 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์ โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธข้อสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี

3.1 ปัญหา อุปสรรค ในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี มีดังนี้ 1) พระสงฆ์ต้องเข้าถึงเทคโนโลยีเพื่อให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในให้นักเรียนเกิดแรงกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่างๆให้เกิดผลสำเร็จได้ด้วยตนเองเนื่องด้วยสมัยปัจจุบันนี้นั้นเทคโนโลยีมีผลต่อการใช้ชีวิตในปัจจุบัน 2) การปลูกฝังคุณธรรมให้เกิดความขยันต้องมีแรงจูงใจให้นักเรียนว่าวิธีการที่จะทำนั้นต้องเกิดประโยชน์และสะดวกขึ้นและมีหลายวิธีไม่อย่างนั้นการทำให้เกิดการกระตือรือร้นจะไม่ค่อยมี 3) การเข้าถึงในการซื้อสินค้าหรือของลดราคานั้นเป็นเรื่องได้ง่ายกว่าแต่ก่อน เช่น การซื้อของออนไลน์โดยการเก็บเงินปลายทาง เป็นต้น 4) สิ่งของต่างๆ ในปัจจุบันนั้นมีการออกสินค้าตัวใหม่และมีการโปรโมตสินค้าหลายช่องทางทำให้เกิดความอยากได้โดยไม่ทันได้นึกคิด

3.2 ข้อเสนอแนะในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี มีดังนี้ 1) พระสงฆ์ใช้เทคโนโลยีในการจูงใจให้นักเรียนเกิดการกระตุ้นในการนำเทคโนโลยีมาร่วมทำสิ่งต่างๆ ให้ประสบผลสำเร็จได้ 2) ครู พระสงฆ์ และครอบครัวต้องอบรมสั่งสอนนักเรียนที่มีการประพฤติปฏิบัติที่ไม่มีความสุภาพและติดตามแก้ไขนิสัยที่ไม่สุภาพของนักเรียน 3) พระสงฆ์ต้องมีการปลูกฝังเรื่องการยับยั้งชั่งใจในการใช้ว่ามีความจำเป็นต่อการซื้อและมีประโยชน์หรือไม่ 4) พระสงฆ์ต้องมีการปลูกฝังให้นักเรียนนั้นเคารพการปฏิบัติของสังคมให้อยู่อย่างมีความสุขโดยใช้ความมีเมตตาทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำผลการวิจัยมาอภิปรายผลดังนี้

การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียน โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า พระสงฆ์มีการปลูกฝังคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี พระสงฆ์ได้มีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมตามที่ทางกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดตามหลักสูตร พระสงฆ์ยังมีการปลูกฝังในเรื่องธรรมะให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขอย่างสันติวิธีในการแก้ไขปัญหาทั้งของตนเองและปัญหาของผู้อื่นที่พร้อมจะรับฟังอย่างเข้าใจโดยไม่ผิดศีลธรรมอันดีงามของพุทธศาสนาซึ่งมีคุณค่าสำหรับนักเรียนทุกคน ดังกล่าวนี้อสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาชานนท์ ชัยมงคล ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาพัฒนาคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดปรีณายก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนด้านการมีวินัยและรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความกตัญญูตักทวงดี ด้านความประหยัด และด้านความเมตตา อยู่ในระดับมาก (พระมหาชานนท์ ชัยมงคล, 2561) และยังได้สอดคล้องกับพระครูเวฬุวนาภิรมย์ (ทวีป กิตติสาร) (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชนของสถาบันครอบครัวใน ตำบลคลองตากคต อำเภอบัวราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชน เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ เป็นปัจจัยส่วนบุคคลที่ทำให้เกิดความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีรายละเอียดของแต่ละด้านดังนี้

1. การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียน โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี ด้านความซื่อสัตย์อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของพระสมพร สมจิตโต (อ่อนไธสง) (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมเด็กและเยาวชนในการเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ” ผลการวิจัยพบว่า เด็กและเยาวชนมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมเด็กและเยาวชนในการเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผลเปรียบเทียบพบว่า เด็กและเยาวชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมเด็กและเยาวชนในการเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียน โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี ด้านความประหยัดอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาปริบูรณ์ ปริสุทโธ (อดิสร) (2561) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดองค์กรส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ” ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นต่อการพัฒนากิจกรรมการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดองค์กรส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวม ปะราชัยด้านอยู่ในระดับมาก

3. การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียน โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี ด้านความซื่อสัตย์อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาวิชญ วิสุทธิเม (ไยเกต)(2557) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมโดยผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2” ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ความคิดเห็นนักเรียนต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมโดยผ่านกิจกรรมการเรียนการสอน ภาพรวมทั้ง 8 ด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความสามัคคี ด้านความสะอาด ด้านความมีน้ำใจ ด้านความประหยัด และด้านความซน ตามลำดับ

4. การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียน โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี ด้านความมีวินัยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของธีปภา สารพงษ์ (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านขวัญพัฒนา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2” ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีสภาพการดำเนินงานด้านความสะอาดอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ด้านความสามัคคี และด้านที่มีปัญหามากที่สุดคือด้านประหยัด

5. การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียน โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี ด้านความสุภาพอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมะลิ ชิตธมโม (ท้วมประเสริฐ) (2561) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 6” ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นต่อการพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่าโดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า นักเรียนที่มีเพศและชั้นการศึกษา ต่างกัน มมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

6. การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียน โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี ด้านความสะอาดอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของปริดา พลวงษานกุล (2561) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านพลเมืองที่ดี ของ

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5” ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการวัดและประเมินผล รองลงมาคือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการจัดกิจกรรม และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามลำดับ

7. การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียน โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี ด้านความสามัคคีอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาวิจิตร อินทธมโม (พิศเพ็ง) (2561) ได้ทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่นักเรียนตามหลักสูตรกรมบ๑๐ สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียน ภาพรวม 8 ด้านอยู่ในระดับมาก รายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดคือ อยู่อย่างพอเพียง รองลงมาได้แก่ รักษาดี ศาสน์ กษัตย์ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ใฝ่เรียนรู้ มีวินัย รักความเป็นไทย มุ่งมั่นในการทำงาน ซื่อสัตย์ สุจริตตามลำดับ

8. การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียน โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี ด้านความมีน้ำใจอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของนายกิตติพงษ์ แซ่เจียว (2556) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การศึกษาบุญนิยมกับคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของนักเรียนเครือข่ายโรงเรียนสัมมาสิกขา” ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาบุญนิยมของโรงเรียนสัมมาสิกขาภาพรวมอยู่ในระดับมา เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน อยู่ระดับมาก 4 ด้าน

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาวิจัย คือ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียน โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี ทั้ง 8 ประการ ดังในภาพที่ 1

การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี

ด้านความขยัน : การกระตุ้นชั้นให้รับผิดชอบงานที่ตนเองรับผิดชอบ
ด้านความประหยัด : การอบรมสั่งสอนให้ใช้จ่ายอย่างไม่ประมาทมีการวางแผนและการดูแลรักษาทรัพย์สิน
ด้านความซื่อสัตย์ : การสอดแทรกให้นักเรียนมีความประพฤติที่มีความซื่อสัตย์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น
ด้านความมีวินัย : การอบรมสั่งสอนไปในทางเดียวกันให้นักเรียนมีพฤติกรรมในการรักษาวินัย
ด้านความสุภาพ : การอบรมสั่งสอนให้นักเรียนมีกริยามารยาทตามพุทธมามะกะตามประเพณีไทย
ด้านความสะอาด : การสั่งสอนแนะนำทั้งภายนอกและภายในจิตใจ
ด้านความสามัคคี : การอบรมจัดกิจกรรมให้แก้ไขปัญหาย่างสันติวิธีเปิดใจรับฟังความคิดเห็น
ด้านความมีน้ำใจ : การส่งเสริมมีความเห็นอกเห็นใจในการช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่ผิดหลักธรรม

ภาพที่ 1 การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์แก่นักเรียนโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
สถานศึกษาและครอบครัว ควรดำเนินการดังนี้
 - 1.1. ควรกระตุ้นชี้ให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ
 - 1.2. ควรส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการวางแผนในการใช้เงิน และทรัพย์สินของตน
 - 1.3. ควรอบรมฝึกให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ซื่อสัตย์ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน
 - 1.4. ควรส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักมีวินัยทั้งที่อยู่ที่บ้านและโรงเรียน
 - 1.5. ควรอบรมให้มีการเข้าหาผู้ใหญ่และพระสงฆ์อย่างถูกต้อง เช่นการพุดจาเป็นต้น
 - 1.6. ควรอบรมสั่งสอนในการเอาธรรมะไปใช้ให้มีความสดใสทั้งภายนอกและภายในจิตใจ
 - 1.7. ควรอบรมให้นักเรียนมีการเปิดกว้างทางความคิดและสามารถยอมรับได้อย่างไม่เป็นทุกข์
 - 1.8. ควรอบรมสั่งสอนให้มีความเห็นอกเห็นใจในการรับมือกับบุคคลที่ตนเองไม่ชอบโดยไม่ผิดศีลธรรม
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 การวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในด้านความสามัคคี การมีความเห็นอกเห็นใจในนักเรียนมัธยมปลาย
 - 2.2 การวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเกี่ยวกับการนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน อย่างมีความสุขในการดำเนินชีวิต
 - 2.3 การวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรมในการไปใช้ชีวิตของนักเรียนมัธยม

เอกสารอ้างอิง

- กิตติพงษ์ แซ่เจียว. (2556). การศึกษาบุญนิยมกับคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของนักเรียนเครือข่ายโรงเรียน
สัมมาสิกขา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปกร.
- ธีรภา สารพงษ์. (2562). การพัฒนาการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของนักเรียน
ระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านขวัญพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุราษฎร์ธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ปรีดา พลวงษาธนกุล. (2561). การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริม
คุณธรรมจริยธรรมด้านพลเมืองที่ดีของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น
เขต 5. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พรพิทักษ์ เข็มบาสัตว์ และวรรณพล พิมพะสาตี. (2563). แนวทางการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทย.
วารสารด้านการบริหารรัฐกิจและการเมือง. 9(2). 66-67.
- พระครูพิศาลจริยากร เลขธมโม. (สังข์ขาว). (2562). ปัญหาพฤติกรรมและการจัดการในปัจจุบันของสังคมไทย.
วารสารมนุษยศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. 5(2). 138-139.
- พระครูเวฬุวนาภิรมย์ (ทวีป กิตติสาโร). (2564). การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชนของสถาบัน
ครอบครัวในตำบลคลองตาครุ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร
มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- พระมหาชานนท์ ชัยมงคล. (2561). การศึกษาพัฒนาคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดปรีณายก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหา
บัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกริก.
- พระมหาบริบูรณ์ ปรีสุทโธ (อดสร). (2561). การพัฒนากิจกรรมการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงของ
สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดองค์กรส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์พุทธ
ศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาจิตร อินทมโหม (พิศเพ็ง). (2561). แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะนักเรียนตามหลักคุณธรรมบ
10 สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร
มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาวิชฌ วิสุทธิเมธี (ไยเกตุ). (2553). การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมโดยผ่านกิจกรรมการเรียนการสอน
ของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2.
วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมะลิ ชิตธมโม (ท้วมประเสริฐ). (2561). แนวทางการพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 6. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระสมพร สมจิตโต (อ่อนไธสง). (2562). การส่งเสริมเด็กและเยาวชนในการเข้าร่วมกิจกรรมทาง
พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มนตรี สหชัยรุ่งเรือง. (2564). การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนรุ่นใหม่ในการจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา.
วารสารมหาจุฬานาครทรรศ. 8(7). 29-30.
- สุกรี บุญเทพ และหมัดเฟาซี รูบามา. (2563). พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ประจำปีการศึกษา 2563. วารสารหาดใหญ่วิชาการมหาวิทยาลัย
หาดใหญ่. 18(1). 481-482.